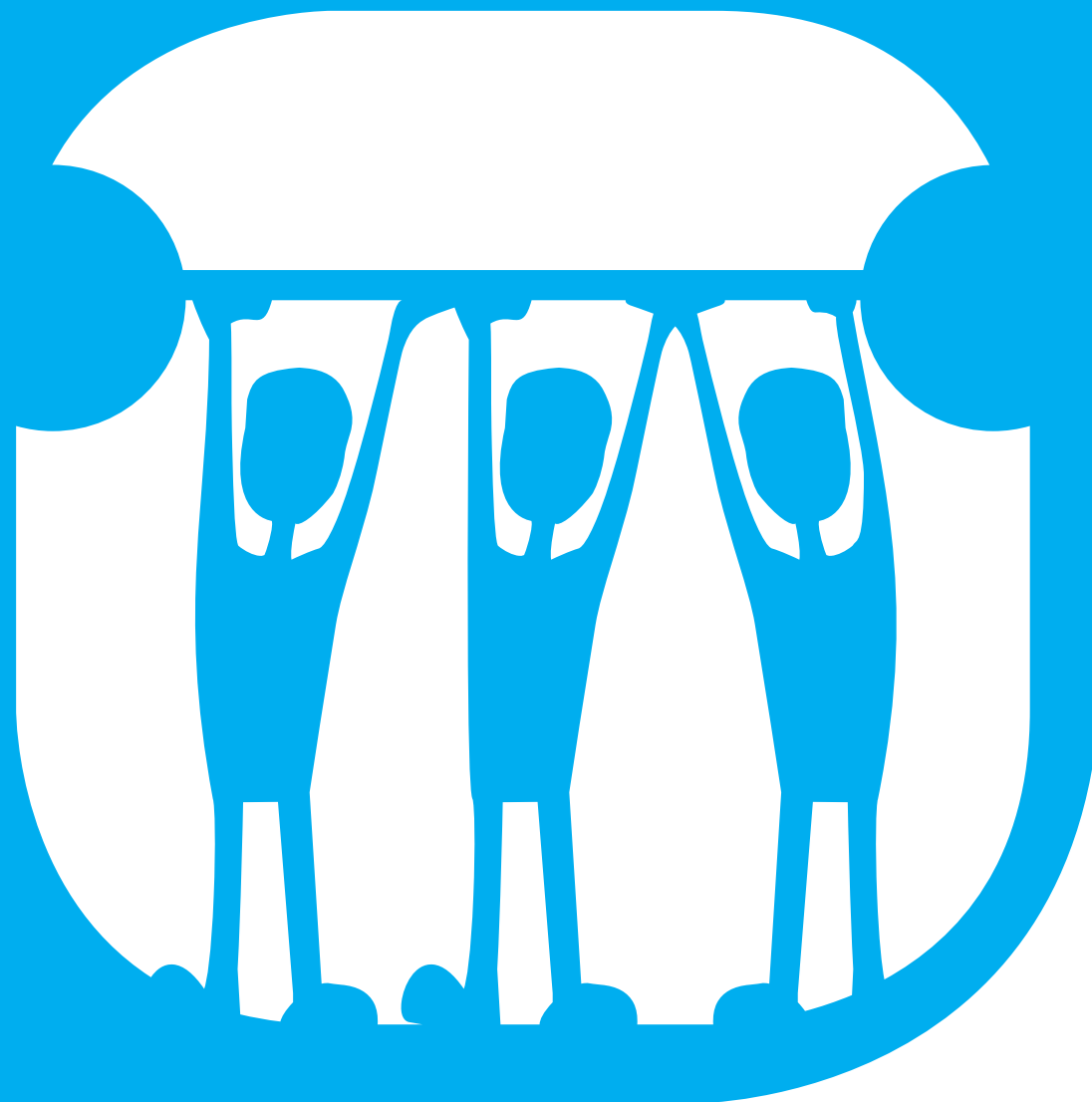

Bestuurskracht

Vind een evenwicht tussen je opdracht
en je mogelijkheden

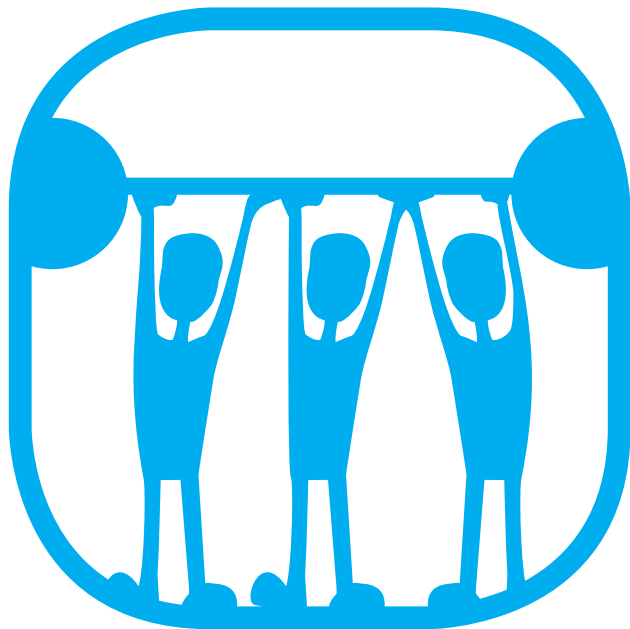

www.gezondegemeente.be

vigez
thuis in gezond leven.

Belang van bestuurskracht

Bestuurskracht, de term valt vaak. Maar wat betekent het eigenlijk? Concreet gaat het om voldoende capaciteit om je opdrachten te kunnen uitvoeren. Bestuurskracht is dus ook nodig om een goed lokaal gezondheidsbeleid te voeren.

Onder bestuurskracht verstaan we financiële middelen, personeel, tijd en netwerk. Bestuurskracht kan ook omschreven worden als het vermogen om op een gepaste manier om te gaan met de wensen van de samenleving. Zaken als visie, organisatiestructuur, -cultuur en deskundigheid (kennis, attitudes & vaardigheden) bij zowel mandatarissen als ambtenaren zijn hiervoor essentieel.

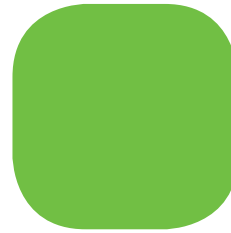
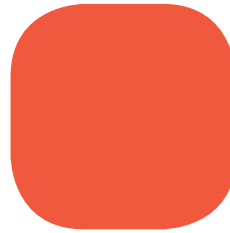
Bestuurskracht? Hoe?

Om gezondheidswinst te boeken geef je een schepen de expliciete bevoegdheid over gezondheid en geef je een ambtenaar de formele opdracht en de feitelijke ruimte om te werken aan het lokale gezondheidsbeleid.

De ambtenaar waakt over de voortgang van het gemeentelijke gezondheidsbeleid. Hij of zij kijkt er ook op toe dat de verschillende actoren gestimuleerd en gecoacht worden. De ambtenaar heeft bovendien een goed zicht op lokale en regionale ontwikkelingen en weet hier op een gepaste manier op te reageren. Bestuurskracht zoek je niet enkel binnen de muren van het administratief centrum, maar ook buiten en voorbij de gemeentegrenzen (zie concrete tips).

Concrete tips

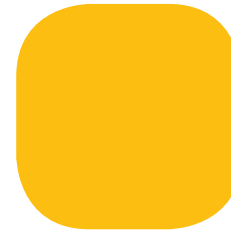
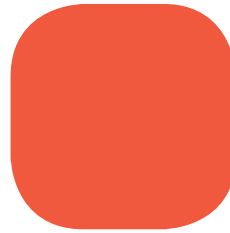
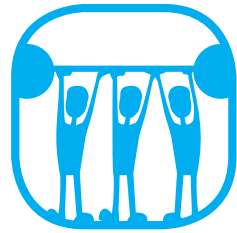

CAPACITEIT

- **Breng je eigen theoretische en reële capaciteit voor gezondheid in kaart.** Monitor hiervoor ongeveer 2 maand je tijdsbesteding. Bespreek de resultaten met je diensthoofd, secretaris en schepen.
- **Kijk in de functieprofielen van je collega's en onderstreep taken die gelinkt kunnen worden aan gezondheid.** Spreek je collega's hier voorzichtig op aan.
- Maak met je team en de stuurgroep Gezonde Gemeente o.b.v. **bewuste keuzes** een korte, middellange en langetermijnplanning.
- **Werk gestructureerd o.b.v. gekozen prioriteiten.** Durf dus ook 'nee' te zeggen want wie een brede blik heeft, loopt al eens het risico overal kansen te zien en verdrinkt in het werk.
- **Meld problemen met draagkracht** tijdig bij je diensthoofd, secretaris en schepen.
- **Onderzoek de mogelijkheid om te werken met vrijwilligers.**
- **Maak een inventaris** van lokale gezondheidsprofessionals, -vrijwilligers en georganiseerde burgers.
- **Maak een netwerkanalyse.** Gebruik hiervoor bv. het model van Gezonde Gemeente. Dit vraag je op bij je Logo.
- Onderzoek of het mogelijk is om te werken met een **intergemeentelijke ambtenaar of een interlokale vereniging** voor gezondheid op te richten.

Concrete tips

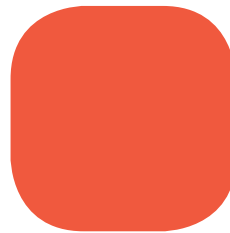

BETROKKENHEID

- **Informeer bij je collega's van andere binnen- en buitendiensten** wat hun aspiraties en beleidsdoelstellingen zijn. Betrek ze. Vraag hen eerst 'Wat kan ik voor u betekenen?' Vertel hen vervolgens 'Dit kan u voor mij betekenen?' Bereid deze vormen van overleg bijvoorbeeld voor met je Logo a.d.h.v. de gezondheidsmatrix. Verdeel op deze manier de draaglast en vergroot het draagvlak.
- **Start met die collega's die openstaan voor verandering en samenwerking.** Verspil geen energie aan de eerder behoudsgezinde collega's. Vaak volgen zij later.
- **Hoor wat er leeft in de wandelgangen.** Kansen (windows of opportunity) en ideeën vind je soms eerder op de gang dan op je bureau.
- **Engageer je in interne werkgroepen** en doe aan teambuilding.

Concrete tips

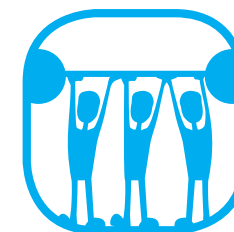

DESKUNDIGHEID

- **Neem deel aan studiedagen en workshops over gezondheid.** Niet alleen voor kennisopbouw, maar ook voor netwerking. Doe je vormingsvoorstellen tijdig en koppel je ervaringen terug. In de nieuwsbrieven van Gezonde Gemeente, het VIGeZ en je Logo staan regelmatig aankondigingen van boeiende vormingen.
- **Abonneer je op nieuwsbrieven** van bijvoorbeeld de Koning Boudewijnstichting, het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, Gezonde Gemeente, je Logo, VAD en de VWSG. Regelmatig staan hier projectoproepen in.
- **Bekwaam je in het schrijven van projectvoorstellen.** Goed geschreven projecten hebben meer kans om goedgekeurd te worden dan andere. Gooi niet-weerhouden voorstellen nooit weg.

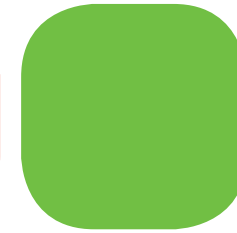
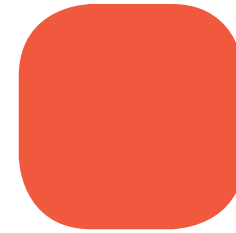
Hoe kan het Logo je hierbij helpen?

A large white rectangular area with a light gray border and a vertical column of 15 small gray circles on the left side, resembling a notepad for taking notes.

Bronnen, literatuur en links

- Boukaert G., De Peuter B. & Van Dooren W. (2003). Meten en vergelijken van lokale bestuurlijke ontwikkeling: een monitoringsysteem voor het lokaal bestuur in Vlaanderen. Die Keure, 355 blz.
- De Peuter B. et al (2015) Bestuurskrachtmeting plattelandsgemeenten. Eindrapport 2de en 3de fase. KU Leuven, 33 blz.
- Rudolph L. et al. (2013) Health in All Policies. A Guide for State and Local Governments. The Public Health Institute, 164 blz.
- Steenbakkens M. (2012) Lokaal integraal gezondheidsbeleid: realistische uitdaging of utopie? Caris & Sak, 196 blz.
- Stegeman I., Kuipers Y. & Costongs C. (2012) Health for all policies. Working together for Health and Well-being. Crossing Bridges / EU, 27 blz.: http://www.health-inequalities.eu/HEALTH-EQUITY/_images/annex_14_final_crossing_bridges_publication_eng_low_res.pdf
- Van Orshoven P.J. & De Peuter B. (2015) Lokale Bestuurskrachtmonitoring: integraal benaderen en meten van bestuurskracht in Vlaanderen, SBOV, 108 blz.: http://www4.vlaanderen.be/sites/svr/Monitoring/BKM/docs/SBOV-20150205_B11_eindrapport.pdf
- VVSG & ABB (2014) Leidraad organisatiebeheersing voor lokale besturen. 93 blz.: https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/documenten/Leidraad-Organisatiebeheersing-Vlaamse-overheid/Leidraad_Organisatiebeheersing_voor_lokale_besturen_web_0.pdf
- VVSG (2012) Toekomst voor sociaal beleid. Politeia, 162 blz.
- WHO (2015) Health in All Policies – training manual. WHO, 250 blz.: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/151788/1/9789241507981_eng.pdf?ua=1

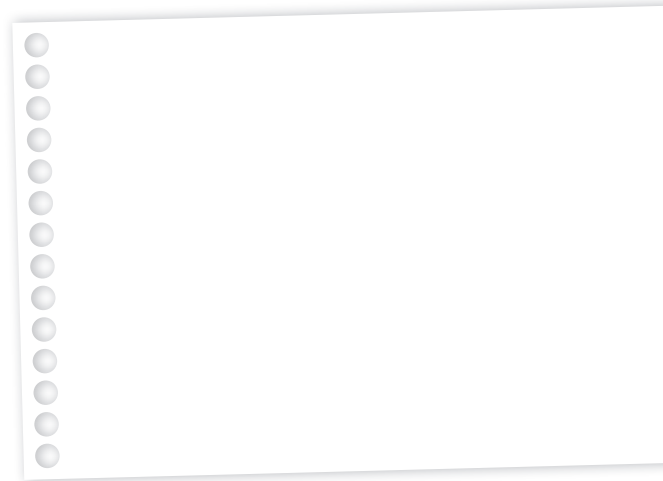
Colofon

Auteurs: Jasmin Delarbre, Werner De Wael (red.),
Emelie De Witte, Barbara Specht, Kim Van der Auwera,
Ellen Van der Bauwede, Ruth Vandeweert,
Laure Vermeulen en Dimitri Vrancken.

Layout: Circuze

V.U.: VIGeZ vzw, Linda De Boeck, Gustave Schildknechtstraat 9, 1020 Laken

Neem contact op met het Logo

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie
en Ziektepreventie vzw (VIGeZ)

Tel: 02 422 49 40

E-mail: werner.dewael@vigez.be
lien.vanoyen@vigez.be of ellen.daly@vigez.be

Web: www.gezondegemeente.be

Twitter: @GezondeGemeente

'Gezonde Gemeente' is een initiatief van

vigez
Vlaams Instituut voor
Gezondheidspromotie en
Ziektepreventie vzw

In samenwerking met

